

הסימן הנווד של הזהות הישראלית

מזרחים, ספרדים, ערבים יהודיים, יהודים ערביים,
יהודי ארצות ערב, יהודי ארצות אסלאם...

הקהילה, ציור מאת אנדרה אלבז

ביום ראשון ה-19 לנובמבר 2017, מ-16.00 עד 22.00,

בבית ציוני אמריקה, אבן גבירול 26, תל אביב

דמי כניסה 20 ש"ח, מספר המקומות מוגבל

הירשמו עכשיו:

contact@dialogia.co.il

מזרחים, ספרדים, ערבים יהודיים, יהודים ערביים, יהודי ארצות ערב, יהודי ארצות אסלאם... ריבוי המונחים שמשתמשים בהם בישראל כדי להצביע על האוכלוסייה הישראלית שמוצאה מאזור גיאוגרפי המשתרע ממרוקו עד איראן הוא רמז למבוכה זהותית רחבת היקף. הוא מלמד אותנו על האתגר הישראלי הטמון במפגש חסר התקדים בהיסטוריה של שני המכוללים המרכיבים את העם היהודי. אך למצב הזה יש השלכותיו המשפיעות על הדרך שבה אותה אוכלוסייה תופסת את הווייתיה ואת טבעה. מהם המרכיבים המבניים של אותה זהות, ממשיים או מדומיינים, בתוך יחסה לעצמה, לעם היהודי, לארצות המוצא, למסגרת הישראלית?

מי שמדברים בדרך כלל על אותה זהות עושים זאת בתגובה להווייתם הם: "נגד" יותר מ"בעד". מבלי להתעלם מן הממד הקונפליקטואלי והפוליטי המאפיין את הוויכוח הזה, שאיפתו של הכנס הנוכחי היא קודם כל לקדם מאמץ תיאורטי של הגדרה. ללא תלות באתגרים של אי שוויון, של צדק ושל הפליה, במה מדובר כאשר מדובר ב"ספרדים", ב"מזרחים"? אך אנו יודעים שאין מדובר בהם אלא משום שאתגרים מסוג זה עומדים על הפרק...

בכנס הזה, התשובה לשאלה זו ניתנת הפעם לאלה המסתמכים על זהות זו או שמקורם ממנה, מבלי שיזהו את עצמם בקטגוריות השולטות של דעת הקהל.

תכנית היום

16.00-16.15: פתיחה

- שמואל טריגנו

16.15-17.55: ספרדים

- שמואל טריגנו, סדר השיח הספרדי
- דוד בנון, הספרדים כמפלסי הדרך למודרנה היהודית
- חיים אמסלם, האם כיום יש מקום לשמר עדיין את המורשת הספרדית של צפון אפריקה
- ארז ביטון, המאבק הזהותי המזרחי בזיקה ליהדות צרפת החדשה
- דיון

17.55-18.30: הפסקה

18.30-19.50: מזרחים

- חביבה פדיה, המזרח כאות, כמילה, כשורש, כפועל, כתואר
- אלמוג בהר, מה הערבית-היהודית מלמדת אותנו על הזהות המזרחית?
- מאיר בוזגלו, יהודי ארצות ערב ואסלאם: עבר, הווה, עתיד
- דיון

19.50-20.30: כיבוד

20.30-21.50: ספרדים-מזרחים

- גבריאל בן שמחון, המזרחי הספרדי ביצירתי הספרותית והתיאטרונית
- דניאל בן סימון, המחיר הכבד של אינטגרציה מוצלחת: המקרה האישי שלי
- רפאל ישראלי, ספרדיות/ מזרחיות כחלק מזהות ישראלית רב-מימדית.
- דיון וסיום

המרצים:

- **דוד בנון**, פרופסור אמריטוס, אוניברסיטת שטרסבורג (צרפת), חוקר-עמית במכון האוניברסיטאי הצרפתי, פריז (IUF), פרופסור אורח באוניברסיטת בר-אילן, עיטור כבוד Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques
- **גבריאל בן שמחון**, פרופסור אמריטוס בפקולטה לאמנויות בחוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל אביב. "מלך מרוקאיי" הוא המחזה הראשון שלו. מאז כתב למעלה מ-10 מחזות ורומנים, בין היתר ה"מרוקאי האחרון".
- **דניאל בן סימון**, עיתונאי (דבר, הארץ), חיבר שישה ספרים על החברה הישראלית. האחרון הוא ספרו "המרוקאים" שמגולל את סיפור עליית לישראל והדילמות שבהן הוא נתקל מאז.
- **חיים אמסלם**, רב, עוסק בכתיבה ובפסיקה וחיבר ספרי הלכה אשר המפורסם ביניהם הוא הספר "זרע ישראל" על הגיור. שימש כח"כ מטעם ש"ס ופרש ממנה והקים את תנועת עם שלם. הרב אמסלם מגדיר את עצמו כרב ספרדי-אוטונטי-חרדי-ציוני.
- **אלמוג בהר**, סופר, משורר, ממקימי התכנית ללימודי תרבות ערבית-יהודית באוניברסיטת תל-אביב. פרסם שלושה קבצי שירה, קובץ סיפורים ורומן. הרומן "צ'חלה וחזקל" תורגם לערבית במצרים.
- **מאיר בוזגלו**, מרצה בחוג לפילוסופיה של האוניברסיטה העברית, יו"ר תנועת תקוה, כיום מחבר ספר 'מבוא לתלמוד 'שמע ושרא'.
- **ארז ביטון**, משורר וחתן פרס ישראל לספרות ושירה עברית לשנת תשע"ה, מייסד כתב העת אפיריון, פרסם "מנחה מרוקאית", "ספר הנענע", "בית הפסנתרים".
- **רפאל ישראלי**, פרופסור באוניברסיטה העברית (היסטורית האיסלאם, סין ומזרח התכונן), כתב 46 ספרים, חלק מהם מוקדשים לחקר הרדיקליזם האיסלאמי והטרור.
- **שמואל טריגנו**, פרופסור אמריטוס, כתב 25 ספרים, בין היתר "העולם הספרדי, היסטוריה ותרבות", ו"סוף היהדות בארצות האיסלאם", מייסד המכללה ללימודי היהדות של כ"ח ושל האוניברסיטה העממית ליהדות, מנכ"ל דיאלוגיה.
- **חביבה פדיה**, משוררת וסופרת, פרופסור במחלקה להיסטוריה של עם ישראל, ראש מרכז אליישר לחקר תרבות יהדות ספרד והמזרח באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מומחית בספרות הקבלה. ספרה האחרון: "מרחב ומקום: מסה על הלא-מודע התאולוגי-פוליטי".